

УДК 164 : 338

Огієнко С. О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та підприємництва,*

Сумець О.М.

*доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри менеджменту,
Харківський інститут ПрАТ ВНЗ «МАУП»*

ОБҐРУНТУВАННЯ ВАЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Логістичний підхід як філософію управління на підприємствах різної галузевої належності реалізують через систему логістичного менеджменту, яка залежить від широти застосування логістики і рівня інтеграції логістичних активностей у процесі господарювання підприємств [1-5].

Нині сфера застосування логістичного менеджменту (ЛМ) досить широка – це формування промислової політики держави, ринку державних закупівель, туристичного бізнесу, управління транспортно-дорожнім комплексом України, будівельною та фармацевтичною галузями, виробничо-комерційними системами, промисловими підприємствами та підприємствами аграрного сектора економіки організація наукового процесу і трансферу інновацій в агропромислове виробництво тощо. Фахівці вважають, що актуальність упровадження логістичних методів управління на вітчизняних підприємствах зумовлена перш за все високими витратами на виробництво, зберігання і реалізацію продукції. Разом із цим, нагальна потреба використання сучасними підприємствами ЛМ пов'язана ще й ускладненням внутрішньої структури об'єктів управління, розширенням зв'язків між підприємствами, швидким і безперервним зростанням обсягу інформації, нестабільністю навколишнього середовища, посиленням конкурентної боротьби. Отже, слід констатувати, що застосування ЛМ підприємствами у процесі господарювання нині зумовлено безліччю чинників, які залежно від галузевої специфіки мають різне походження й зміст.

Позитивні результати впровадження ЛМ у практичну діяльність підприємств різної галузевої належності описані в численних

публікаціях вітчизняних і закордонних учених. Згідно з їхніми висновками позитивний вплив застосування ЛМ оцінюють з якісного і кількісного поглядів. Щодо першого можна зазначити, що ЛМ є однією із ключових компонент, що забезпечує ефективне здійснення логістичної діяльності (ЛД) і в то й же час є її складовою частиною. Логістичний менеджмент відображає причинно-наслідкові зв'язки і залежності, що виникають у процесі здійснення на підприємстві різних видів ЛД. Це зумовлює встановлення ефективних логістичних управлінських відносин між безпосередніми виконавцями логістичних активностей. Так, В. С. Пономаренко, К. М. Таньков і Т. І. Лепейко вказують, що «ефективність логістичних управлінських відносин визначають: злагодженістю дій суб'єктів і об'єктів ЛМ, їхньою відповідністю одне одному в процесі функціонування ЛС; відносною самостійністю суб'єкта й об'єкта ЛМ у рамках їхньої єдності; взаємодією суб'єкта й об'єкта логістичного менеджменту між собою; мотивацією його суб'єкта й об'єкта до чіткої та усвідомленої взаємодії» [4, с. 55].

Практика господарювання найбільш відомих американських і європейських фірм і компаній підтверджує високу дієвість і ефективність ЛМ як складової частини сучасного управління організаціями. На думку фахівців, найбільшого поширення ЛМ дістав у діяльності підприємств, фірм і компаній Польщі, Німеччині та США. Прикладом ефективного застосування інструментарію ЛМ до управління потоками є такі закордонні компанії, як: Johnson & Johnson, Phillip Morris, Nestle, Procter & Gamber, Mac-Donald's й ін. Крім того, як зазначають у звітах про діяльність керівники відомих європейських компаній, застосування логістичного підходу в практиці господарювання сприяє приросту валового національного продукту країни на 20–30 %.

Вивчення досвіду використання ЛМ зазначеними компаніями не є завданням дослідження. Однак результати його аналізу повинні стати для вітчизняних підприємств вагомим доказом доцільності застосування інструментарію ЛМ і для підвищення ефективності їхнього господарювання.

Більшість підприємств України на цей час перебувають лише на початковій стадії формування й запровадження логістичного підходу до господарювання. Це пов'язано з низкою різноманітних чинників, а саме:

- відсутністю концепції логістичної діяльності, методик, процедур і алгоритмів управління логістичними потоками, що є придатними до умов функціонування підприємств;
- дорожнечею сучасних інформаційних технологій з управління матеріальними ресурсами підприємств;
- відсутністю кваліфікованих кадрів та певним рівнем інерційності реалізації ЛМ на вітчизняних підприємствах.

Однією з причин інерційного упровадження ЛМ на вітчизняних виробничих підприємствах є розбіжність поглядів фахівців на його сутність. Дослідники ЛМ визначають як: складник загального менеджменту, розділ підприємницької логістики, систему наскрізного управління логістичними потоками, систему інтеграції логістики і менеджменту, базу для розробки ділової стратегії і прийняття логістичних рішень, синергію і синтез основних управлінських функцій, функцію органів управління, процес управління. На нашу думку, це зумовлено тим, що нині вивченню категорії «логістичний менеджмент» науковці приділяють недостатньо уваги. Слід визнати, що на сьогодні відсутні ґрунтовні дослідження змісту й спрямованості ЛМ для підприємств, не розроблено його концепції і не конкретизовано завдань. Саме через це, очевидно, серед науковців і виник прагматичний підхід до визначення його сутності: одна частина вчених схиляється до думки, що ЛМ – це сукупність засобів і форм управління постачанням, виробництвом і збутом для досягнення стратегічних, тактичних і оперативних цілей та завдань підприємництва, а друга дотримується погляду, що ЛМ є інструментом управління взаємовідносинами персоналу підприємства із зовнішніми партнерами і споживачами продукції (послуг). Отже, одні науковці у межах підприємства розглядають ЛМ як сукупність основних функцій управління (організації, планування, координації, контролю, обліку та аналізу) стосовно логістичних активностей для досягнення цілей функціонування логістичної системи підприємства. Інші дослідники пов'язують логістичний менеджмент тільки з процесом управління персоналом підприємства. На нашу думку, обидва погляди щодо сутності ЛМ потребують критичного осмислення й дальшого доопрацювання, бо логістичний менеджмент поєднує у собі як ключові функції менеджменту, так і процес управління персоналом для ефективного здійснення логістичної діяльності. А це означає, що перший і другий погляди науковців при

відпрацюванні концепції логістичного менеджменту необхідно поєднати і у подальшому розвивати.

Список використаних джерел:

1. Грисюк Ю. С., Дробна А. П. *Логістичний менеджмент у процесах управління транспортно-дорожнім комплексом України/ URL : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Upsal/2008_5/08gysutc.pdf.*
2. Даниленко А. С., Марченко О. М., Шубравська О. В. й ін. *Логістика : теорія і практика : навч. посіб. Київ : Хай-Тек Прес, 2010. 408 с.*
3. Крикавський Є. *Логістичне управління : підручник. Львів : Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2005. 684 с.*
4. Пономаренко В. С., Таньков К. М., Лепейко Т. І. *Логістичний менеджмент : підручник. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2010. 440 с.*
5. Сумець О. М., Огієнко С. О. *Логістичний менеджмент : навч. посіб. для самостійної роботи. Харків : РВВ ХНТУСГ, 2018. 64 с.*

УДК 339.138

Оглобліна В.О.,

кандидат економічних наук, доцент,

кафедра інформаційної економіки, підприємництва та фінансів,

Метеленко Н.Г.,

доктор економічних наук, професор, директор,

Селезньов К.О.,

здобувач вищої освіти,

Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні,

Запорізький національний університет

**МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ КАНАЛАМИ РОЗПОДІЛУ
ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Система збуту товару є однією з найважливіших у маркетинговій політиці торгівельного підприємства. У політиці розподілу маркетингологи визначають питання вибору найбільш оптимального каналу збуту, методу збуту товару, що при ефективному використанні безсумнівно збільшить прибуток компанії.

Доцільно підкреслити важливість оптового методу збуту товару для торгівельного підприємства. Оптова торгівля охоплює майже всю